

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ESKİŞEHİR TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8
8.	EKLER.....	13

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4

KISALTMALAR

BKMYBS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Bilançoda Üniversitenin Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı Sanayi ve Ticaret AŞ'deki Sermaye Payının Yer Almaması, Seramik Araştırma Merkezi AŞ'deki Payının İse Eksik Gösterilmesi

B. Diğer Bulgular

1. Bilimsel Araştırma Proje Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi, Projelerin Kapatılmaması ve Yönerge'de Mali Bir Yaptırımın Bulunmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Eskişehir Teknik Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 09.05.2018 tarih ve 7141 sayılı Kanun'un 7'nci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Eskişehir Teknik Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 5 fakülte, 1 yüksekokul, 3 enstitü, 2 meslek yüksekokulu ve 6 araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dâhil) ve işçi personel toplamı 1.527'dir. Ayrıca Üniversitede 2 adet yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	167	61	228
Doçent	82	51	133
Doktor öğretim üyesi	196	110	306
Öğretim görevlisi	130	118	248
Araştırma görevlisi	122	126	248
Toplam	697	466	1.163

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel idari	122	163	285
Sağlık	8	17	25
Avukatlık	3	2	5
Eğitim-öğretim	-	-	-
Teknik	73	30	103
Yardımcı	39	21	60
Sözleşmeli	128	118	246
İşçi	457	-	457
Toplam	830	351	1.181

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Eskişehir Teknik Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 304.997.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 182.089.672,30 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 487.086.672,30 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin %95,92'si olan 467.191.517,66 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
01 Personel Giderleri	297.460.055,00	296.899.657,13	99,81
02 Sos. Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	49.548.165,00	49.532.320,83	99,97
03 Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	74.115.448,26	72.758.932,53	98,17
05 Cari Transferler	13.365.099,04	12.888.184,78	96,43
06 Sermaye Giderleri	52.597.905,00	35.112.422,39	66,76
Toplam	487.086.672,30	467.191.517,66	95,92

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 467.191.517,66 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %95,92'si kullanılmıştır. Personel giderlerinde 297.460.055,00 TL ödeneğin 296.899.657,13 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 49.548.165,00 TL ödeneğin 49.532.320,83 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 74.115.448,26 TL ödeneğin 72.758.932,53 TL'si, cari transferlerde 13.365.099,04 TL ödeneğin 12.888.184,78 TL'si, sermaye giderlerinde 52.597.905,00 TL ödeneğin 35.112.422,39 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 27.894.213,95 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 304.997.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 476.017.011,85 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	752.000,00	8.137.685,84	1.082,14
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	297.773.000,00	454.587.119,03	152,66
Diğer Gelirler	6.472.000,00	13.330.514,90	205,97
Toplam	304.997.000,00	476.055.319,77	156,09
Gelirlerden Red ve İadeler (-)		38.307,92	
Net Toplam	304.997.000,00	476.017.011,85	156,07

2022 yılında net 476.017.011,85 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 527.406.377,80 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 41.139,92 TL ve faaliyet gideri 539.139.368,90 TL olan Üniversite, 2022 yılını 11.774.131,02 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 19.636.332,24 TL, gider toplamı 25.617.372,51 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 5.981.040,27 TL zarar ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin 2022 yılı gelir toplamı 874.580,23 TL, gider toplamı 870.764,65 TL TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 3.815,58 TL kâr ile tamamlanmıştır.

Üniversitenin, 5.590.711,97 TL sermayeli Seramik Araştırma Merkezi AŞ'de %47,5 oranında ve 2.655.588,19 TL değerinde, 18.09.1990 yılında Eskişehir Teknoloji Geliştirme Bölgesinin yönetici şirketi olarak kurulan 48.000.000,00 TL sermayeli Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı AŞ'de ise %0,00125 oranında ve 600,00 TL değerinde ortaklıkları mevcuttur.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim

Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların

önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları, tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. İdarede “Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri” ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları; kurumsal kültürün oluşması için kurumda geçerli olacak etik kuralların belirlenmesi ve uygulanmasıyla ilgili olarak; Yükseköğretim Kurulları Etik Davranış İlkeleri Eskişehir Teknik Üniversitesine “Eskişehir Teknik Üniversitesi Mensupları Etik Davranış İlkeleri” olarak uyarlanmış ve Senato Yönetimine onay için sunulmuştur. Söz konusu Yönergenin onaylanmasından sonra planlanmış olan eğitim faaliyetleri gerçekleştirilebileceği için etik ile ilgili hususlar kısmen yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası eksiktir, buna karşın yürürlükteki mevzuata göre işlem yapılmaktadır. Hassas görevlere ilişkin prosedürler, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. İdare performans programı, içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare, iç kontrol risklerinin tanımlamasıyla ilgili bazı çalışmalar yapmış olmakla beraber risklerin sistematik olarak değerlendirilmesi açısından bu çalışmalar yeterli değildir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar ise başlangıç aşamasındadır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmıştır ve personele duyurulmuştur. Yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde, bunlar farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik, kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’a uygun olarak kurulmuştur. Kamu İdaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol

Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde, iç denetçi kadrosu tahsis edilmiş ancak atama yapılmadığından iç denetim birimi kurulmamıştır. İç denetim biriminin iç kontrol sistemine ilişkin denetim çalışması da bu sebeple mevcut değildir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Eskişehir Teknik Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilançoda Üniversitenin Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı Sanayi ve Ticaret AŞ'deki Sermaye Payının Yer Almaması, Seramik Araştırma Merkezi AŞ'deki Payının İse Eksik Gösterilmesi

Üniversitenin Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı Sanayi ve Ticaret AŞ'ye ortaklık payı olarak ödediği tutar ile Seramik Araştırma Merkezi AŞ'ye ödediği sermayenin işletilmesinden doğan kârların bilançoda yer almadığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğini düzenleyen 159'uncu maddesinde hangi hallerde bu hesabın kullanılacağı belirtilmiş olup buna göre; kanuni yetkilere dayanılarak mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ile bunların işletilmesinden doğan kâr ve zararların, bütçeye iade olunan sermaye tutarlarının ve bu kurumlara ikrazen

verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için 241 No.lu hesabın kullanılması gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'te 241 No.lu hesabın işleyişine ilişkin hükümlere 161'inci maddede yer verilmiş olup söz konusu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci alt bendinde; mal ve hizmet üreten kuruluşlara taahhüt edilen sermaye tutarlarının bu hesaba borç, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına alacak, altıncı alt bendinde; sermayenin işletilmesi sonucunda ortaya çıkan ve özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârların bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmiştir.

Mevzuat hükümleri gereğince sermaye payı olarak verilen/artırılan tutarların bilançoda mali duran varlık hesap grubunda takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan denetimlerde;

Üniversitenin Anadolu Teknoloji Araştırma Parkı Sanayi ve Ticaret AŞ'ye ortaklık için ödediği tutar olan 600,00 TL'nin bilançoda 241 No.lu hesapta yer almadığı, bu haliyle bilançoda 241 No.lu hesapta 600,00 TL eksiklik bulunduğu,

Diğer taraftan Üniversitenin Seramik Araştırma Merkezi AŞ'ye ortaklık için ödediği tutar olan 95.000,00 TL bilançoda 241 No.lu hesapta yer almakla birlikte, bu sermayenin Seramik Araştırma Merkezi AŞ'deki değerinin 2.655.588,19 TL'ye ulaştığı ancak aradaki farkın 241 No.lu hesaba yansıtılmadığı, bu haliyle bilançoda 241 No.lu hesap ile 600 Gelirler Hesabında 2.560.588,19 TL eksiklik bulunduğu,

anlaşılmıştır.

Kamu İdaresinin cevabında, ortağı oldukları şirketlerdeki sermaye paylarına ilişkin tutarların 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 600 Gelirler Hesabına kaydedildiği ifade edilmiştir. Söz konusu tespit; kurum tarafından 01.06.2023 tarih ve 4657 nolu ve 01.06.2023 tarih ve 4256 nolu muhasebe fişleri ile düzeltilmiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Bilimsel Araştırma Proje Sonuç Raporlarının Zamanında Verilmemesi, Projelerin Kapatılmaması ve Yönerge’de Mali Bir Yaptırımın Bulunmaması

Üniversitede yürütülen bilimsel araştırma projeleri arasında; süresi geçtiği halde sonuç raporları verilmeyen ve sonuçlandırılmayan projeler bulunduğu, Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi’nde ise herhangi bir mali yaptırımın düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik’in 7’nci maddesine göre proje yürütücüsü proje ile ilgili ayrıntıların yer aldığı ve kendisi ile komisyon tarafından hazırlanıp imza altına alınan proje protokolündeki hususlara uymakla yükümlüdür.

Yönetmelik’in “Proje raporları” başlıklı 8’inci maddesinde; kabul edilen bir projeye ilgili olarak yürütücüsünün altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara raporunu komisyona sunacağı, projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerinin ve koşullarının komisyonca değiştirebileceği ifade edilmiş, proje yürütücüsünün protokolda belirtilen bitiş tarihini izleyen en geç üç ay içerisinde araştırma sonuçlarını içeren proje sonuç raporunu komisyona sunacağı hükme bağlanmıştır.

Anılan Yönetmelik’in "Proje süresi ve bütçesi" başlıklı 9’uncu maddesinde;

“(1) Projelerin Komisyon tarafından onaylanan çalışma takvimine ve bütçe planına uygun olarak yürütülmesi esastır. Ancak, gerekli hallerde proje yürütücüsünün talebi, Komisyonunun kararı ile projeler için ek süre, ilave bütçe verilebilir.

(2) Bilimsel araştırma projeleri ek süreler dâhil en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanır. Tez projeleri için verilen süreler, yetkili birimler tarafından tezler için verilen yasal ek süreleri kapsayacak şekilde uzatılabilir. Ancak tez projeleri için sağlanacak mali destekler, ilgili lisansüstü eğitim ve öğretim mevzuatında belirlenen normal öğrenim süreleri ile sınırlıdır.

(3) Projeler için verilebilecek ek bütçe proje bütçesinin en fazla %50’si kadar olabilir.” denilmiştir.

Yönetmelik’in 16.07.2020 tarih ve 31187 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak değişikliğe uğrayan “Sorumluluk” başlıklı 14/A maddesi ile proje yürütücüsü projeyi bilimsel, teknik, idari, hukuki ve mali yönlerden bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuata uygun bir şekilde yürütmekten sorumlu tutulmuş, yürütücü ve diğer proje görevlilerinin proje ödeneğinin proje amaçlarına uygun, etkin ve verimli olarak kullanılmamasından doğacak her türlü zararı kusuru ölçüsünde gidermekle yükümlü oldukları ifade edilerek; harcama yetkilisi, gerçekleştirme görevlisi, muhasebe yetkilisi ve bunların dışında kalan ihale komisyonu,

muayene ve kabul komisyonu gibi komisyonlarda görevli diğer personelin 5018 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümleri çerçevesinde sorumluluklarının bulunduğu belirtilmiştir.

Yapılan denetim ve incelemelerde 2015-2022 yılları arasında destek verilmiş 201 adet bilimsel araştırma projesinin süresi geçtiği halde sonuç raporlarının sunulmadığı anlaşılmıştır. Bu projeler için 2022 yılı sonu itibarıyla 6.036.772,52 TL harcama yapılmıştır.

Eskişehir Teknik Üniversitesinin 27.04.2021 tarihli Bilimsel Araştırma Projeleri Yönergesi'nin Beşinci Bölüm 14'üncü maddesinde; proje süresi bitmesine rağmen sonuçlandırılmamış projesi bulunan, diğer projelerden yerine getirilmemiş ara rapor veya yayın koşulu gibi yükümlülükleri bulunan proje yürütücülerinin ilgili yükümlülüklerini yerine getirmeden, tez projeleri hariç, herhangi bir türde yeni bir proje başvurusu yapamayacağı düzenlenmiştir. Ancak yukarıda yer verilen Yönetmelik'in sorumlulukla ilgili düzenlemeleri uyarınca; proje ödeneğinin proje amaçlarına uygun, etkin ve verimli olarak kullanılmamasından doğacak her türlü zararı kusuru ölçüsünde gidermekle yükümlü olan proje yürütücüleri hakkında, yeni proje başvuru yapamamaları dışında bir müeyyide işletilmemiştir. Dolayısıyla, bilimsel çalışmalar için ayrılan proje ödenekleri bir nevi proje görevlilerinin ihtiyaçlarının karşılanması için kullanılmış, projelerden beklenen fayda/sonuç sağlanamamış, bu durumda proje destekleri için ayrılan kaynaklar proje görevlilerince proje amaçlarına uygun, etkin ve verimli olarak kullanılmamıştır.

Kamu İdaresi cevabında düzeltme işlemlerine başlanıldığı, toplam 201 projeden 50'sinin sonuç raporu ve kapanış işlemlerinin tamamlandığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; proje sonuç raporu verilmeyen ve tamamlanamayan projelerin yürütücüleri hakkında, yeni proje başvurusunun kabul edilmemesi müeyyidesinin yanı sıra yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümleri uyarınca sorumlulukla ilgili süreçlerin de işletilmesi ve Yönerge'de bu hususlarda düzenleme yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bilimsel Araştırma Projeleri Kapsamında Elde Edilen Taşınırın Proje Bitiminde İade Edilmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Konu 2022 yılında devam ettiğinden Diğer Bulgular bölümünde 1 No.lu bulgu olarak yeniden denetim raporuna alınmıştır.